

Velkommen til fugleskjulet på Veidnes

Brunnakke Snårttal Eurasian Wigeon

Art: *Anas penelope*
Lengde: 48 cm

Tydelig mindre enn stokkand. I paringsdrakt (okt-mai) har hannen rødbrunt hode med tydelig gult bliss. Rosa bryst og gråkattig kroppsfarge. Svart undergump. Hunnen ensfarget gråbrun. Nebbet kort og grått. Bratt panne gir en rund hodefasong.

Vanlig hekkefugl i store deler av Norge, unntatt i lavlandet rundt Oslofjorden. Foretrekker vegetasjonsrike innsjøer og holmer langs kysten. Ankommer Finnmark i mai og trekker bort i løpet av september.

Gravand Gierdosoursi Common Shelduck

Art: *Tadorna tadorna*
Lengde: 58–67 cm

Karakteristiske farger. Rødt nebb, grønsvart hode og hvit kropp med rustbrunt magebelte. Hannen er noe større enn hunnen og skarpere i fargene. I sommerdrakt har hannen dessuten en rød knopp på nebbet.

I Finnmark er gravanda en fåtallig hekkefugl, men den er lokalt vanlig i Porsangerfjorden og indre deler av Varangerfjorden. Gravanda er avhengig av grunne områder for å finne føde. Arten ankommer i april-mai og trekker sørover i august-september.

Lappiplerke Ruksescivkaleivvoš Red-throated Pipit

Art: *Anthus cervinus*
Lengde: 15 cm

Som heipielerke, men begge kjønn har rustødt ansikt, strupe og bryst i hekketida. I vinterdrakt har bryst og flanker kraftige striper. Tynn, mørk skjeggstripe og rødbrun rygg med tydelige striper.

Vanlig hekkefugl i deler av Nord-Troms og Finnmark; hovedsaklig på Finnmarksvidda og Varangerhalvøya. Lappielerka foretrekker frodig terreng, oftest nær kysten, men også i fjellområder i innlandet. Sees i Finnmark fra mai til august.

Siland Vuoktagoalsi Red-breasted Merganser

Art: *Mergus serrator*
Lengde: 58 cm

Tydelig mindre enn laksand. Hannen i paringsdrakt (nov-mai) har langt rødt nebb, mørkegrønt hode med topp på issen og i nakken. Brunt bryst. Hunnen gråbrun med brunt hode. Jevn overgang mellom hode og kropp uten tydelig skille som hos laksandhunn.

Vanlig hekkefugl over det meste av landet. Foretrekker rolige farvann i fjorder, sund, elvemunninger og områder med øyer og holmer. Kan også påtreffes i fjellet i Nord-Norge.

Fiskemåke Bäiski Mew Gull

Art: *Larus canus*
Lengde: 41 cm

Ligner en liten gråmåke. Voksne fugler har lysegrå vingeversider og svarte vingespisser med hvite flekker. Nebbet lite og gulaktig. Føttene gulgrønne, mørke øyne. I vinterdrakt har hodet mørke streker.

Vanlig hekkefugl over hele landet; også ganske høyt til fjells. En av karakterfuglene langs kysten, men påtreffes også i innlandet. Kun et fåtall overvintrer i Finnmark.

Grågås Mearracuonji Greylag Goose

Art: *Anser anser*
Lengde: 85 cm

Den største og kraftigste av de grå gjessene. Oransje nebb uten svarte tegninger. Lysørde bein. Lyse, grå framvinger synes godt i flukt.

Grågåsa er en vanlig hekkefugl på holmer og øyer langs det meste av kysten. Arten er mer tallrik i Vest-Finnmark enn i Øst-Finnmark. Ankommer fylket i april-mai og trekker sørover i september.

Lappspove Ruksesguškil Bar-tailed Godwit

Art: *Limosa lapponica*
Lengde: 38 cm

Stor vadefugl med lange bein og langt nebb som buer svakt oppover. I sommerdrakt har hannen teglrod underside og brunvatret overside. Hunnen har beigebrun underside og brunvatret overside. Begge kjønn gråbrune i vinterdrakt.

Hekker i Norge kun på Finnmarksvidda og i Varanger. Foretrekker myrområder omkranset av åpen bjørkeskog. Sees under vår- og høsttrekket også i fjærområder mange steder i Sor-Norge.

Sotsnipe Cáhppescoavzvu Spotted Redshank

Art: *Tringa erythropus*
Lengde: 30 cm

Helsvart sommerdrakt med lyse flekker på oversiden. Langt tynt svart nebb med rød basis. Lange røde bein som er svarte en kort periode i hekketida. I vinterdrakt ligner den rødstilk, men har lyse flekker på ryggen.

I Norge hekker sotsnipe primært på Finnmarksvidda, samt i Pasvik og Varanger. Arten foretrekker tørre torvmyrer og fuktige myrer med dammer og tjern omgitt av furuskog. Opptrer under trekket enkeltvis eller i småflokker langs kysten.

Havørn Mearragoaskin White-tailed Eagle

Art: *Haliaeetus albicilla*
Lengde: 78–102 cm

Vår største rovfugl. Lange, brede og rektangulære vinger med lange «fingre». Kort og kileformet stjert. Ungfuglene er ensfarget mørke. Voksne fugler har hvit stjert og lysere gul- eller gråbrunt hode og forkropp. Kraftig nebb.

Havørna er igjen en vanlig hekkefugl langs hele kysten fra Rogaland til Øst-Finnmark. Arten foretrekker kupert skogklede kystområder, men hekker også i flater landskap. I fjordstrøkene i Finnmark sees havørna ofte sittende i fjæra.

Polarsnipe Riddoviroš Red Knot

Art: *Calidris canutus*
Lengde: 25 cm

Mellomstor kompakt vadefugl med kort hals og kort rett nebb. Karakteristisk teglrod underside i sommerdrakt. Oversiden vatret i svart, grått og oransjebrunt. Ens-farget grå i vinterdrakt (august-april), litt lysere på undersiden enn på oversiden.

Store flokker på mange tusen individer raster ved Porsangerfjorden i slutten av mai. Mindre flokker sees bl.a. ved Tanafjorden og Neidenfjorden. Noen få par hekker på Svalbard, men de fleste polarsnipene som sees i Finnmark under trekket er på vei til eller fra hekkeplasser på Gronland, i Russland eller i Canada.

Steinskvett Geađgerásttis Northern Wheatear

Art: *Oenanthe oenanthe*
Lengde: 15 cm

Kraftig spurvefugl med oppreist holdning og kort stjert. Hvit stjert med en svart omvendt «T» i midten. Hannen har grå isse, nakke og rygg. Svart øyenstripe og kinnfleck. Svarte vinger og lys gyllen underside. Hunnen mangler kinnfleck og er generelt brunere.

Vanlig hekkefugl over det meste av landet. Forekommer i åpent terreng uten for mye vegetasjon. Gjerner i tilknytning til steinryser, steingjerder eller blokkmark, både langs kysten og i fjellet. Ankommer Finnmark i mai og forlater fylket i løpet av september.

Heilo Bizus European Golden Plover

Art: *Pluvialis apricaria*
Lengde: 27 cm

Kompakt med lite nebb, kort hals og stort, rundt hode. I sommerdrakt er oversiden spraglet i svart, hvitt og gulbrunt. Ansikt, hals og underside svart, omkranset av et hvitt bånd som strekker seg ned langs siden. I vinterdrakt (juli-april) er hele fuglen spraglet gulbrun og hvit.

Vanlig hekkefugl i fjellet og på åpne heier nærmere kysten. Kan i Finnmark hekke i åpninger i bjørkeskogen. Sees ofte i fjæra under trekket. Trekkfugl.

Rødnebbterne Cearret Arctic Tern

Art: *Sterna paradisaea*
Lengde: 36 cm

Sølvgrå over- og underside. Hvite kinn og svart panne, isse og nakke. Tynt, blodrødt nebb og korte røde bein. På sittende fugler stikker stjerten lenger bak enn vingespissene; beina synes nesten ikke.

Vanlig hekkefugl langs kysten fra Rogaland til Finnmark, samt fåtallig langs Skagerrak-kysten og i fjellet. Overvintrer utenfor Antarktis og ankommer Finnmark rundt midten av mai.

Steinvender Golláš Ruddy Turnstone

Art: *Arenaria interpres*
Lengde: 23 cm

Mellomstor kompakt vadefugl med kort hals og korte oransje bein. Oversiden brunspraglet med svarte og rødbrune flekker. Undersiden hvit. Hodet med tegninger i hvitt og svart som varierer fra individ til individ. Svart bryst. Mister de svarte og rødbrune tegningene i vinterdrakt.

Hekker fåtallig i Østfold, samt langs kysten fra Rogaland til Øst-Finnmark. Foretrekker vegetasjonsfattige øyer og holmer ytterst i skjærgården. Sees i Finnmark fra mai til september.

Heipielerke Duottarcivkaleivvoš Meadow Pipit

Art: *Anthus pratensis*
Lengde: 15 cm

Lys underside. Lange, mørke flekker på bryst og flanker. Oversiden gråbrun med mørke lengdestriper. Tynt nebb, svak øyenbrynstripe.

En av våre mest tallrike fugler. Finnes i åpne områder, i fjellet og langs kysten, over hele landet. Foretrekker gressletter, fjellvidder, lyngheier og større myrer. Sees i Finnmark fra mai til september.

Rødstilk Ruksesjuolcoavzvu Common Redshank

Art: *Tringa totanus*
Lengde: 28 cm

Mellomstor vadefugl. Lange røde bein og nebb med rød basis. I sommerdrakt gråbrun, brunspraglet overside og lys underside med mørke flekker. Nesten ensfarget grå i vinterdrakt. I flukt sees tydelige hvite felt på vingene.

Vanlig hekkefugl over det meste av landet. Foretrekker fuktige områder som gressmarker og myrer. Hekker fra fjæra og helt opp i vierregionen. Søker ofte næring på mudderbunn langs kysten. Relativt sky.

Stjertand Vuojáš Northern Pintail

Art: *Anas acuta*
Lengde: 55 cm

Mindre enn stokkand. Slank med lang, tynn hals. Hannen i paringsdrakt (nov-juni) har brunt hode med hvit kile opp langs nakken. Hvitt bryst, gråkattig kropp og spiss stjert. Hunnen gråbrun med blå-grått nebb, spiss stjert og tynn hals.

Fåtallig hekkefugl som hekker vanligst i lavereliggende fjellstrøk i Sor-Norge, samt i indre deler av Finnmark. Foretrekker grunne og næringsrike vann med frodig kantvegetasjon. Trekkfugl som sees i Finnmark fra mai til september.

Fjæra og omkringliggende arealer i Veidnesklubben er en stor og interessant observasjonsplass for fugler på årstidstrekk, spesielt i mai, juni og august. Ikke uvanlig dukker det opp sjeldenheter her (hvitbrystlo, gulbein-snipe mm).

Polarsnipetrekket er en spektakulær opplevelse, en flokk kan komme opp mot 40.000 individer. Dette foregår omkring siste halvdel av mai. Resten av året kan de stedegne artene observeres, samt at det er mulighet for å se overvintrende arter som har kommet trekkende inn østfra.

VEIDNES INFO

- Fiskekort selges på butikken/kaféen på Veidnes
- Overnatting kan bestilles hos:
Veidnes Bygdelag - tlf. 911 43 135 / 979 74 141
og Eriksen Hytteutleie - tlf. 78 49 96 14
- Båt og guidede båtturer til fuglefjellet
Sværholtklubben: Veidnes Jakt og Fiske
- tlf. 979 74 141
- Bispising kan bestilles hos Veidnes Bygdelag
- tlf. 911 43 135 / 979 74 141

 Stabbursnes Naturhus og Museum

